

Türkiye'deki toplu taşıma kuralları, toplu taşıma araçlarının güvenli, düzenli ve verimli bir şekilde çalışabilmesi için belirli kurallar çerçevesinde uygulanmaktadır. İşte Türkiye'deki toplu taşıma kurallarının genel bir listesi:

1. Genel Kurallar

- **Bilet ve Kart Kullanımı:**
 - Toplu taşıma araçlarına binmeden önce bilet alınmalı veya akıllı kart kullanılmalıdır.
 - Bilet ve kart kontrolleri, genellikle araç içinde veya duraklarda yapılır. Ödemeler yapılmadan araca binmek yasaktır.
- **Zamanında ve Düzenli Hareket:**
 - Toplu taşıma araçları belirli bir güzergâh ve saat diliminde hareket eder. Güzergâhlarda, araçlar saatteki kalkış ve varış saatlerine uygun hareket etmek zorundadır.
- **Durağa İniş ve Binme:**
 - Toplu taşıma araçları durağa geldiğinde, önce inenlerin inmesi beklenmelidir.
 - Araçlara binerken, araç kapaklarına doğru yaklaşım sırasıyla binmek gereklidir.

2. Sürüş Güvenliği

- **Aşırı Hız ve Düzensiz Sürüş Yasaktır:**
 - Toplu taşıma araçlarının sürücüleri, hız sınırlarına ve trafik kurallarına uymak zorundadır. Aşırı hız, araçların güvenliğini tehlikeye atabilir.
- **Ayrıcalıklı Yol Verme:**
 - Trafik ışıkları ve yol durumu dikkate alınarak, toplu taşıma araçları bazen özel önceliğe sahip olabilir. Yolculuk sırasında, toplu taşıma araçlarının güvenliği için uygun yol verilmeli ve engellenmemelidir.

3. Sürücü ve Yolcu Davranışları

- **Güvenlik Kemerinin Takılması:**
 - Otobüs, metro ve tren gibi araçlarda bulunan güvenlik kemerleri, zorunlu olduğunda takılmalıdır. Ancak çoğu araçta kemer bulunmuyor, bu durumda yolcuların dikkatli ve sakın bir şekilde seyahat etmeleri beklenir.
- **Yolculuk Sırasında Sessizlik ve Düzen:**
 - Toplu taşıma araçlarında yüksek sesle konuşmak veya gürültü yapmak, diğer yolcuları rahatsız edebilir. Bu nedenle, toplu taşıma araçlarında ses seviyesinin normal düzeyde tutulması beklenir.
- **Sigara İçmek Yasaktır:**
 - Toplu taşıma araçlarında sigara içmek yasaktır. Bu, hem iç meknlarda hem de duraklarda geçerli bir kuraldır. Ayrıca, metrolarda, trenlerde ve diğer kapalı alanlarda sigara içmek ciddi bir suçtur.

4. Engelli Yolcular ve Özel Durumlar

- **Engelli Bireyler İçin Ayrıcalık:**
 - Engelli yolcular, toplu taşıma araçlarında öncelikli olarak yer almalıdır. Engelli bireyler için ayrılmış özel alanlar daima boş tutulmalıdır.
- **Hamile Kadınlar ve Yaşlılar İçin Özel Alanlar:**
 - Hamile kadınlar, yaşlılar ve çocuklar için özel ayrılmış oturma alanlarına saygı gösterilmelidir. Bu yolculara yer verilmesi gereklidir.
- **Bebek Arabası Kullanımı:**
 - Bebek arabasıyla seyahat eden yolcular için araçlarda özel alanlar ve düzenlemeler bulunmaktadır. Bebek arabası kullanırken, diğer yolcuların rahatını bozmamaya özen gösterilmelidir.

5. Araç İçi Davranışlar

- **Yolculuk Sırasında Ayakta Durmak:**
 - Toplu taşıma araçlarında oturma alanları sınırlı olabilir, bu yüzden ayakta seyahat etmek mümkündür ancak güvenli bir şekilde ayakta durulmalıdır. Ayakta seyahat edenlerin dengesini kaybetmemek için tutunma yerlerini kullanması gereklidir.
- **Yolcu Taşıma Sınırı:**
 - Her araç, belirli bir yolcu kapasitesine sahiptir. Yolcu kapasitesinin aşılması, güvenlik açısından önemlidir. Araçlar dolduğunda, yolcular bir sonraki aracı beklemek durumundadır.
- **Yolculuk Sırasında Eşyaların Yerleştirilmesi:**
 - Yolculuk sırasında, büyük ve ağır eşyaların yerleştirileceği alanlar vardır. Eşyalar, diğer yolcuların geçişini engellemeyecek şekilde yerleştirilmelidir.

6. Duraklarda ve İstasyonlarda Uygulanacak Kurallar

- **Durağa Saygı Gösterme:**
 - Durağa yaklaşan araçları engellemek için sırada beklemek gereklidir. Yola yayılmak, araçların durmasına engel olabilir.
- **Durağa Erken Gelmek:**
 - Araçlar belirli bir saatte kalkar. Bu yüzden, yolcular durağa zamanında gelmeli ve araçların zamanında kalkışını engellememelidir.
- **Toplu Taşıma Durağında Kural İhlali:**
 - Toplu taşıma durağında sigara içmek, müzik dinlemek veya yüksek sesle konuşmak gibi eylemlerden kaçınılmalıdır.

7. Özel Durumlar ve Cezalar

- **Bilet Kontrolünde Kaçak Seyahat:**
 - Toplu taşıma araçlarında bilet kontrolü sırasında kaçak seyahat etmek ciddi bir suçtur. Kaçak bilet kullanan yolculara ceza uygulanır.
- **Araç İçinde Taşıma Yasakları:**
 - Belli büyüklükteki eşyalar, yanıcı maddeler ve tehlikeli malzemeler toplu taşıma araçlarında taşınmaz.
- **Aşırı Gürültü ve Davranış:**
 - Aşırı gürültü yapmak veya diğer yolcuları rahatsız etmek, toplu taşıma kurallarına aykırıdır. Bu tür davranışlar, genellikle uyarı cezasına veya toplu taşıma araçlarından uzaklaştırmaya yol açabilir.

Sonuç

Toplu taşıma araçlarında düzeni sağlamak, yolcuların güvenliğini ve konforunu artırmak için kurallar belirlenmiştir. Hem yolcuların hem de sürücülerin bu kurallara uyması gereklidir. Bu sayede herkes için daha verimli, güvenli ve rahat bir toplu taşıma deneyimi sağlanabilir.

Public Transportation Rules in Turkey

1. General Rules

- **Ticket and Card Usage:**
 - Before boarding public transport vehicles, passengers must buy a ticket or use a smart card.
 - Ticket and card checks are typically carried out inside the vehicle or at the stops. Boarding without payment is prohibited.
- **Timely and Regular Operation:**
 - Public transport vehicles operate within a specific route and time frame. Vehicles must adhere to their scheduled departure and arrival times.
- **Boarding and Alighting:**
 - When the public transport vehicle arrives at a stop, passengers must wait for those getting off to exit first.
 - Passengers should approach the vehicle doors and board in an orderly manner.

2. Driving Safety

- **Excessive Speed and Irregular Driving Are Prohibited:**
 - Public transport drivers must adhere to speed limits and traffic rules. Excessive speed endangers the safety of the vehicle and passengers.
- **Yielding Right of Way:**

- Public transport vehicles may have priority in traffic. While traveling, other vehicles should not block or impede the movement of public transport.

3. Driver and Passenger Behavior

- **Seatbelt Usage:**
 - In buses, metro, and trains where seatbelts are provided, passengers must fasten them when required. However, many vehicles do not have seatbelts, and passengers are expected to travel calmly and safely.
- **Quietness and Order During the Journey:**
 - Loud talking or making noise on public transport can disturb other passengers. It is expected that passengers keep the noise level at a reasonable level.
- **Smoking Is Prohibited:**
 - Smoking is strictly prohibited on public transport vehicles, both inside the vehicle and at stops. Smoking is also forbidden in metro stations, train stations, and other enclosed areas.

4. Disabled Passengers and Special Circumstances

- **Priority for Disabled Individuals:**
 - Disabled passengers should be given priority seating in public transport vehicles. Seats designated for disabled individuals should always remain vacant for them.
- **Priority Seating for Pregnant Women and Elderly:**
 - Special seats for pregnant women, elderly passengers, and children should be vacated for these passengers. Respect for these priority areas is expected.
- **Baby Strollers:**
 - Passengers traveling with baby strollers should use designated spaces and should not obstruct other passengers' movement. The stroller should be placed in a safe manner.

5. In-Vehicle Behavior

- **Standing During the Journey:**
 - Public transport vehicles may have limited seating, so standing is possible. However, standing passengers should hold onto handrails or secure areas to avoid losing balance.
- **Passenger Capacity:**
 - Each vehicle has a maximum passenger capacity. Overcrowding of vehicles should be avoided. If a vehicle is full, passengers should wait for the next one.
- **Placing Luggage:**
 - When traveling with large or heavy luggage, passengers should place it in designated areas without blocking the aisles or doorways.

6. At Stops and Stations

- **Respecting the Bus Stop:**
 - Passengers should wait at the stop in an orderly manner, without obstructing vehicles trying to stop.
- **Arriving on Time at the Stop:**
 - Public transport vehicles depart at scheduled times. Passengers should arrive at the stop in time and should not cause delays in the vehicle's departure.
- **No Smoking or Loud Noise at Stops:**
 - Smoking, playing loud music, or talking loudly at public transport stops is prohibited and can disturb other passengers.

7. Special Circumstances and Penalties

- **Ticket Checks and Fare Evasion:**
 - Evading fares by traveling without a valid ticket is a serious offense. Passengers caught evading fares will face fines.
- **Prohibited Items:**
 - Certain items, such as flammable materials, large objects, or hazardous materials, cannot be carried on public transport vehicles.
- **Excessive Noise or Disturbing Behavior:**
 - Making excessive noise or disturbing other passengers is prohibited. Such behavior may result in a warning or removal from the vehicle.

Conclusion

The rules established for public transportation aim to ensure the safety and comfort of all passengers. Both passengers and drivers are required to follow these regulations. By adhering to these rules, a more efficient, safe, and comfortable public transportation experience can be achieved for everyone.